

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W KRAKOWIE**

Pl. Szczepański 5
31-011 Kraków
Tel./fax (0-12) 421-75-79, 421-74-98
e-mail: krakow@uokik.gov.pl

RKR-430-2/08/WJ-5/09

Kraków, dnia 26 stycznia 2009 r.

DECYZJA Nr RKR - 1/2009

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do treści art. 33 ust. 6 tej *ustawy* i § 7 *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się solidarnie na przedsiębiorców - Helenę Surowiec i Jana Surowca, prowadzących wspólnie działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. z siedzibą w Tarnobrzegu przy ul. Mickiewicza 4, **karę pieniężną** w wysokości 4.000 zł (słownie: cztery tysiące złotych), co stanowi równowartość 958,68 euro (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt osiem 68/100 euro), za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, prowadzonego pod sygnaturą RKR-61-17/08/WJ.

Uzasadnienie

Postanowieniem Nr RKR - 163/2008 z dnia 14 kwietnia 2008 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej „Prezesem Urzędu”) wszczął z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez przedsiębiorców - Helenę Surowiec i Jana Surowca, prowadzących działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. z siedzibą w Tarnobrzegu przy ul. Mickiewicza 4 (zwanymi dalej „Przedsiębiorcami”), praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu w warunkach uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Biuro Usług Turystycznych „Alma” C.O.P. postanowień umownych, wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ *k.p.c.* do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Pismem z dnia 14 kwietnia 2008 r. Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorców o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Tym samym pismem wezwał Przedsiębiorców do ustosunkowania się do zarzutów postępowania oraz udzielenia informacji w zakresie przyczyn stosowania we wzorcu umowy Przedsiębiorców niedozwolonych postanowień, wpisanych do rejestru takich postanowień, a także ewentualnych działań podjętych w celu dostosowania tego wzorca umowy do obowiązujących przepisów prawa.

Po uzyskaniu w trakcie ww. postępowania niezbędnych wyjaśnień i dokumentów od Przedsiębiorców, w dniu 17 czerwca 2008 r. Prezes Urzędu wezwał ich (pismem o sygnaturze: RKR-61-17/08/WJ-4/08) do określenia wysokości przychodów osiągniętych przez nich w roku 2007 oraz przedłożenia kopii odpowiednich deklaracji podatkowych za rok 2007 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty). Podstawą prawną tego wezwania był przepis art. 50 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm. – zwanej dalej „*ustawą o ochronie (...)*”). W wezwaniu poinformowano również Przedsiębiorców o możliwości nałożenia na nich - na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie (...)* – w drodze decyzji Prezesa Urzędu, kary pieniężnej w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli nie udzielą oni żądanych informacji bądź udzielą informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Przedsiębiorcy nie udzielili odpowiedzi na ww. wezwanie, lecz w piśmie z dnia 30 czerwca 2008 r. poinformowali, że są agentami różnych biur podróży i ich działalność turystyczna jest zawężona wyłącznie do świadczenia usług w charakterze agentów turystycznych. Ponieważ w trakcie wcześniejszych wyjaśnień Przedsiębiorcy dostarczyli dokumenty, z których wyraźnie wynika, że prowadzą działalność w charakterze organizatorów turystyki, pismem z dnia 9 lipca 2008 r. Prezes Urzędu wezwał ich ponownie – na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie (...)* - do określenia wysokości przychodów osiągniętych przez nich w roku 2007 oraz przedłożenia kopii odpowiednich deklaracji podatkowych za rok 2007 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty). Ponownie poinformowano również Przedsiębiorców o możliwości nałożenia na nich kary pieniężnej – w myśl przepisu art. 106 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie (...)*. W piśmie z dnia 16 lipca 2008 r. Przedsiębiorcy ponownie oświadczyli, że nie prowadzą sprzedaży wczasów dla klientów indywidualnych, lecz występują w umowach z konsumentami wyłącznie jako agent różnych organizatorów turystyki.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu wystąpił – pismem z dnia 27 sierpnia 2008 r. - do Marszałka Województwa Podkarpackiego z prośbą o wyjaśnienie statusu prawnego Przedsiębiorców. Marszałek Województwa Podkarpackiego potwierdził, że Helena Surowiec i Jana Surowiec, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. z siedzibą w Tarnobrzegu, są organizatorami turystyki.

Ponieważ w piśmie z dnia 8 października 2008 r. Przedsiębiorcy zarzucili, iż podejmowane przez Prezesa Urzędu działania są bezpodstawne i bezzasadne, a w związku z tym nie będą oni udzielać dalszych wyjaśnień, Prezes Urzędu zebrał wszystkie dotychczasowe ustalenia i dowody w sprawie i przedstawił je Przedsiębiorcom w wezwaniu z 28 października 2008 r. W wezwaniu tym Prezes Urzędu ponownie zażądał określenia wysokości przychodów Przedsiębiorców w roku 2007 oraz przedłożenia kopii deklaracji podatkowych za ten rok, informując o możliwości nałożenia kary za nieudzielenie informacji.

Przedsiębiorcy nie udzielili wyżej określonych informacji, natomiast w piśmie z dnia 5 listopada 2008 r. ponownie uznali działania organu antymonopolowego za bezpodstawne i bezzasadne oraz zażądali kontroli prowadzonej przez siebie działalności.

Jednocześnie Przedsiębiorcy przesłali nowy wzorzec umowy pod nazwą „Warunki uczestnictwa i korzystania z usługi turystycznej organizowanej przez Biuro Usług Turystycznych „Alma” C.O.P.”.

W wezwaniu z dnia 14 listopada 2008 r. Prezes Urzędu – działając na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie (...)* - po raz ostatni zażądał od Przedsiębiorców określenia wysokości przychodów osiągniętych przez nich w roku 2007 oraz przedłożenia kopii odpowiednich deklaracji za rok 2007 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty), informując jednocześnie o możliwości nałożenia na nich kary pieniężnej - w oparciu o przepis art. 106 ust. 2 pkt 2 tej *ustawy*. W wezwaniu tym Prezes Urzędu zażądał jednocześnie od Przedsiębiorców udzielenia wyjaśnień dotyczących ww. „Warunków uczestnictwa i korzystania z usługi turystycznej organizowanej przez Biuro Usług Turystycznych „Alma” C.O.P.”, tzn. informacji czy wzorzec ten jest aktualnie przez nich stosowany w kontaktach z konsumentami.

Odnosząc się do ww. wezwania, Przedsiębiorcy w dniu 27 listopada 2008 r. doręczyli odpowiedź, w treści której wyrazili brak zrozumienia dla działań Prezesa Urzędu, zwłaszcza dla żądania przesłania ich danych podatkowych, które – zdaniem Przedsiębiorców - narusza przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. W swoim piśmie, Przedsiębiorcy zarzucili Prezesowi Urzędu działanie na szkodę ich przedsiębiorstwa, po to tylko (cyt:) *„by niesłusznie wyludzić zza biurka karę jako dodatek do premii, lub też zdobyć wyższą pozycję, zasłaniając się niepodważalną władzą urzędniczą”*. Przedsiębiorcy wnieśli o zaprzestanie (cyt:) *„nękania bezzasadnymi i bezpodstawnymi pismami oraz pomówieniami”* oraz *„przeszkadzania w funkcjonowaniu firmy”*. Ponadto Przedsiębiorcy uznali również, że (cyt:) *„pociągnięcia ze strony Urzędu są niewłaściwe, skomplikowane”*. W przypadku ich dalszego podejmowania Przedsiębiorcy zagrozili, że (cyt:) *„sprawę skierują do organów ścigania”*. Jednocześnie Przedsiębiorcy nie udzielili odpowiedzi dotyczącej wielkości ich przychodów w roku 2007 oraz stosowania przez nich nowego wzorca umowy pod nazwą „Warunki uczestnictwa i korzystania z usługi turystycznej organizowanej przez Biuro Usług Turystycznych „Alma” C.O.P.”. Wyjaśnienia w tym ostatnim zakresie są natomiast dla Prezesa Urzędu niezbędne dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, wynika z nich bowiem zakres ewentualnej praktyki stosowanej przez Przedsiębiorców. W ramach postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu powinien dokonać ustaleń, czy Przedsiębiorcy nadal stosują dotychczasowy wzorzec umowy, a tym samym zapisy zakwestionowane w postanowieniu o wszczęciu tego postępowania, czy też stosują wzorzec nowy albo zmodyfikowany, zawierający inne zapisy, co z kolei może spowodować zmianę dotychczasowych zarzutów.

Niezależnie od powyższego, Pani Helena Surowiec - jako współnik Biura Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. Helena Surowiec, Jan Surowiec z siedzibą w Tarnobrzegu i osoba kierująca jego działalnością - kilkunastokrotnie kontaktowała się z Delegaturą Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie telefonicznie. W swoim licznych telefonach w podobny sposób i w takim samym tonie argumentacji, Pani Helena Surowiec przedstawiała bezpodstawność działań Prezesa Urzędu, informując o możliwości podjęcia przed sądem lub organami ścigania działań wymuszających zaprzestanie dalszych wezwań Prezesa Urzędu (dowód: notatka służbowa z dnia 5 listopada 2008 r.).

Mając na uwadze fakt, iż pomimo czterokrotnych wezwań Prezesa Urzędu - dokonywanych w oparciu o przepis art. 50 *ustawy o ochronie (...)* – Przedsiębiorcy nie udzielili żądanych informacji, postanowieniem Nr RKR - 379/2008 z dnia 2 grudnia 2008 r. wszczęto z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Przedsiębiorców

kary pieniężnej, z tytułu nieudzielenia w wyznaczonym terminie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu.

Przedsiębiorców zawiadomiono o wszczęciu ww. postępowania pismem z dnia 2 grudnia 2008 r. (doręczonym 5 grudnia 2008 r.), informując jednocześnie o zaliczeniu w poczet dowodów w tym postępowaniu informacji uzyskanych przez Prezesa Urzędu w toku postępowania o sygnaturze RKR-61-17/08/WJ – prowadzonego w związku z podejrzeniem stosowania przez Przedsiębiorców, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na stosowaniu w warunkach uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Helenę Surowiec i Jana Surowca, prowadzących działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. w Tarnobrzegu postanowień umownych, wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. W tym samym piśmie ponownie wezwano Przedsiębiorców do określenia wysokości przychodów osiągniętych przez nich w roku 2007 oraz przedłożenia kopii odpowiednich deklaracji podatkowych za rok 2007 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty).

Przedsiębiorcy nie ustosunkowali się do postawionego zarzutu, ani nie przesłali stosownych informacji i dokumentów. W piśmie z dnia 15 grudnia 2008 r. – stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie Prezesa Urzędu z 2 grudnia 2008 r. – Przedsiębiorcy złożyli jedynie niezrozumiałe wnioski, jak się wydaje, służące dalszemu przedłużeniu prowadzonych przed Prezesem Urzędu postępowań. Przedsiębiorcy wnieśli mianowicie o (cyt.):

1. *„wyznaczenie terminu 14 dni na przedstawienie sprawozdania z komórki kontrolującej nasze biuro odnośnie działalności usług turystycznych w trybie art. 51 Ustawy z dnia 16 lutego 2007 o ochronie konkurencji i konsumentów ewentualne wydanie decyzji z urzędu kończącej postępowanie uchylającej postanowienia i decyzje w bezzasadnej i bezpodstawnej sprawie z toku postępowania w przypadku nie uwzględnienia w/w wniosku”* oraz
2. *„sprecyzowanie żądań w zakresie dostarczenia informacji finansowych”*.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 50 ust. 1 *ustawy o ochronie (...)*, przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Z kolei art. 106 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie (...)* stanowi, że Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu, m.in., na podstawie art. 50 *ustawy* bądź udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 *ustawy o ochronie (...)*, ilekroć w tej *ustawie* jest mowa o przedsiębiorcy - rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm. – zwana dalej „*ustawą o swobodzie działalności gospodarczej*”). Przepisy tej ostatniej *ustawy* za przedsiębiorcę uznają osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna *ustawa* przyznaje zdolność prawną - wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą (tak: art. 4 ust. 1 *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*). Natomiast za działalność gospodarczą

przepis art. 2 *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej* uznaje z kolei zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca Helena Surowiec została w dniu 19 września 2005 r. wpisana do ewidencji działalności gospodarczej, prowadzonej przez Wójta Gminy Padew Narodowa, pod numerem 197/1991/1992/2005, natomiast przedsiębiorca Jan Surowiec został wpisany do tej ewidencji, przez ten sam organ w dniu 26 września 2005 r., pod numerem 68/1989/2005. Na potwierdzenie czego Przedsiębiorcy przedłożyli zaświadczenia o dokonaniu stosownych wpisów, z których jednocześnie wynika, że prowadzą wspólnie działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. z siedzibą w Tarnobrzegu przy ul. Mickiewicza 4.

W świetle powyższego, Helena Surowiec i Jana Surowiec, prowadzący zarobkową działalność usługową w zakresie organizowania i sprzedaży imprez turystycznych, są przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, a więc posiadają status przedsiębiorców także na gruncie przepisów *ustawy o ochronie (...)*. W tym stanie rzeczy ciąży na nich zatem obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie (...)*.

Ustawa o ochronie (...) kładzie nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji dla prowadzonego przez niego postępowania (tak: E. Modzelewska – Wąchal (w:) *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2002 r., str. 340 oraz wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992 r., sygn. akt: XVII Amr 24/92). Bezspornym w niniejszej sprawie jest fakt, że wszelkie informacje i dokumenty, których przedstawienia zażądał od Przedsiębiorców Prezes Urzędu, były niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, a w konsekwencji do zakończenia prowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt: RKR-61-17/08/WJ). Należy podkreślić, że kara nakładana przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę, w związku ze stosowaniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zależna jest od wysokości osiągniętego przychodu. Co za tym idzie, brak informacji na ten temat uniemożliwia merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Jednocześnie - jak podkreśla się w orzecznictwie (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r., sygn. akt: III SK 31/2004, OSNP 2005 r., Nr 4, poz. 60) - obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy, o których mowa w art. 45 ust. 2 (obecnie: w art. 50 ust. 2) *ustawy o ochronie (...)*.

Wezwania Prezesa Urzędu odpowiadały wszystkim wymogom określonym w art. 50 ust. 2 *ustawy o ochronie (...)*. Wskazywały bowiem: zakres wymaganych informacji, cel żądania, termin udzielenia informacji, zawierały także pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Pomimo tego, Przedsiębiorcy nie określili wysokości przychodów osiągniętych w roku 2007 i nie przedłożyli żądanych dokumentów w postaci kopii odpowiednich deklaracji podatkowych za rok 2007 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty), poważnie utrudniając tym samym sprawne i efektywne przeprowadzenie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Celem kary pieniężnej nakładanej na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie (...)* jest zdyscyplinowanie uczestników postępowania i realizacja zasady

ekonomii procesowej (szybkości postępowania) prowadzonego w interesie publicznym. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 104 *ustawy o ochronie (...)* - postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów powinno zakończyć się nie później niż w ciągu dwóch miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Niezastosowanie się Przedsiębiorcy do wezwań Prezesa Urzędu skutkowało natomiast niemożliwością dochowania ustawowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego i spowodowało konieczność jego przedłużania.

Podkreślenia wymaga, że przed wszczęciem postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej Prezes Urzędu czterokrotnie wzywał Przedsiębiorców do udzielenia informacji i przedłożenia dokumentów potwierdzających wysokość osiągniętego przychodu, wyznaczając 14 lub 7 -dniowe terminy do wykonania tych obowiązków. Niezależnie od powyższego, Przedsiębiorcy wprowadzili odpowiedzi - pismem z dnia 15 grudnia 2008 r. - na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, ponownie jednak nie przedstawili informacji i dokumentów dotyczących osiągniętych przez nich w roku 2007 przychodów, czyli dowodów żądanych przez Prezesa Urzędu. W swoim piśmie z 15 grudnia 2008 r. Przedsiębiorcy nie wyjaśnili również przyczyn, które uniemożliwiały im pełne zastosowanie się do kolejnych – w sumie pięciu - wezwań Prezesa Urzędu.

Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu w związku z nieudzieleniem informacji mają charakter represyjny - za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu oraz prewencyjny - zapobiegający podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcający do takich naruszeń, z kolei zagrożenie nimi, czyli potencjalna możliwość nałożenia kary nadaje im charakter dyscyplinujący. W interesie Prezesa Urzędu, a tym samym w interesie publicznym leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy, poprzez nieudzielenie informacji, opóźniają lub uniemożliwiają realizację ustawowych zadań Prezesa Urzędu.

Nałożenie kary na podstawie przytoczonego powyżej art. 106 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie (...)* odbywa się w trybie uznania administracyjnego. Tak więc o tym, czy w konkretnej sprawie, na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje Prezes Urzędu. Ustawodawca określił natomiast w art. 111 *ustawy o ochronie (...)* te okoliczności, które Prezes Urzędu powinien uwzględnić podejmując decyzję o wysokości kary pieniężnej. W przepisie tym wskazano w szczególności: okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów *ustawy o ochronie (...)*, a także uprzednie naruszenie tych przepisów.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, Prezes Urzędu uznał, że nałożenie kary pieniężnej na Przedsiębiorców za nieudzielanie informacji żądanych na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie (...)* jest w pełni uzasadnione.

Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim stopień zawinienia Przedsiębiorców. Przedsiębiorcy nie udzielili informacji o swoim przychodzie, ani nie przesłali dokumentów potwierdzających ich oświadczenie w tym zakresie, pomimo czterokrotnych wezwań skierowanych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz kolejnego wezwania wystosowanego w toku postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że żądane przez Prezesa Urzędu informacje i dokumenty dotyczyły podstawowej działalności Przedsiębiorców i nie wiązały się z nadmiernymi i skomplikowanymi działaniami w celu ich pozyskania.

Jako okoliczność obciążającą wskazać należy również umyślność działania Przedsiębiorców, którzy – biorąc pod uwagę fakt, iż byli wielokrotnie informowani o ustawowym obowiązku przedkładania informacji na żądanie Prezesa Urzędu oraz o możliwości wymierzenia kary pieniężnej za ich nieudzielenie i jej dopuszczalnej wysokości - mieli świadomość nie tylko ciężących na nich obowiązków, ale również konsekwencji ich niewykonania. Ponadto – jak wynika z opisu stanu faktycznego niniejszej decyzji – Przedsiębiorcy wykazywali wyjątkową niechęć do współpracy z Prezesem Urzędu w trakcie prowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, podejmując nawet próby zastraszania pracowników Urzędu i wymuszania nie podejmowania dalszych działań (wezwań), zmierzających do zakończenia postępowania. Postawa Przedsiębiorców wskazuje zatem na jego szczególnie lekceważący stosunek do obowiązujących przepisów prawa.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione powyżej okoliczności sprawy, Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorców karę pieniężną w wysokości 4.000 zł (słownie: cztery tysiące złotych), co stanowi równowartość 958,68 euro (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt osiem 68/100 euro). Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2008 r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,1724 zł. Stosownie bowiem do treści art. 5 *ustawy o ochronie (...)* - wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

Prezes Urzędu zważył, że Przedsiębiorcy - Helena Surowiec i Jan Surowiec, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. z siedzibą w Tarnobrzegu odpowiadają solidarnie za nałożoną na nich karę pieniężną. Wprawdzie – jak wykazano w niniejszej decyzji i co jest sprawą bezsporną - Helena Surowiec i Jan Surowiec są samodzielnymi przedsiębiorcami w rozumieniu *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, to jednak z racji prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej ich odpowiedzialność jest solidarna. Stosowanie bowiem do treści art. 864 *kodeksu cywilnego* - za zobowiązania spółki cywilnej wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Oznacza to, że każdy z tych wspólników zobowiązany jest w taki sposób, że można żądać całości lub części świadczenia od obu z nich łącznie lub od każdego z osobna, a spełnienie świadczenia przez któregokolwiek ze wspólników zwalnia pozostałych (jest to solidarność dłużników, zwana również z uwagi na specyfikę opisywanego sposobu wykonania zobowiązania solidarnością bierną). Istotą odpowiedzialności solidarnej dłużników jest również reguła, że do momentu pełnego spełnienia świadczenia (spłaty całości długu) wszyscy dłużnicy solidarni (tu wspólnicy spółki cywilnej) pozostają zobowiązani. Zdaniem Prezesa Urzędu - popartego poglądami doktryny prawa - nie ma podstaw do różnicowania takiej odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej. Oznacza to, że tytuł powstania zobowiązania solidarnego dłużników jest obojętny - obejmuje on zatem w równym stopniu, np. zobowiązania z umów zawartych przez wspólnika w ramach uprawnień wynikających z art. 866 *k.c.*, zobowiązania z tytułu czynów niedozwolonych i bezpodstawnego wzbogacenia, jak również zobowiązania o charakterze publicznoprawnym (tak: J. Gudowski: teza 4 komentarza do art. 864 *k.c.*, elektroniczny Serwis Prawniczy LexPolonica Maxima, Wydawnictwo LexisNexis). Istotne jest natomiast, aby zobowiązanie pozostawało w związku z działaniami faktycznymi lub prawnymi podejmowanymi przez wspólnika lub wspólników w ramach działalności gospodarczej spółki cywilnej (por.: tamże). W analizowanej w opisie stanu faktycznym niniejszej decyzji sprawie obowiązek udzielenia

informacji Prezesowi Urzędu – realizowany na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie (...)* – spoczywał w równym stopniu na obu Przedsiębiorcach - wspólnikach spółki cywilnej. Wynika to zarówno z treści powszechnie obowiązujących przepisów art. 866 *k.c.* w zw. z art. 865 *k.c.*, na podstawie których każdy wspólnik jest zobowiązany i umocowany do prowadzenia spraw spółki oraz reprezentowania jej na zewnątrz, jak i z postanowień § 5 umowy spółki cywilnej, sporządzonej pomiędzy Heleną Surowiec i Janem Surowiec w dniu 22 września 2005 r.

Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu uznał, że Przedsiębiorcy - Helena Surowiec i Jana Surowca, będący wspólnikami spółki cywilnej działającej pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. z siedzibą w Tarnobrzegu - odpowiadają solidarnie, na zasadzie art. 864 *k.c.*, za zapłatę kary pieniężnej nałożonej w związku z nieudzieleniem informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 *ustawy o ochronie (...)*.

W ocenie Prezesa Urzędu, ustalona wyżej kara pieniężna jest adekwatna do okoliczności sprawy i stopnia zawinienia Przedsiębiorców, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa dla Przedsiębiorców, że skutecznie zapobiegnie ponownym naruszeniom art. 50 *ustawy o ochronie (...)*. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa także innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 *ustawy o ochronie (...)* - karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie:

NBP O/O Warszawa 51 1010 10100078 7822 31000 000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 *ustawy o ochronie (...)* w związku z art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.* - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie.

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Krakowie
Leszek Piekarz

Otrzymują:

1. Helena Surowiec, Jan Surowiec, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Biuro Usług Turystycznych „Alma” Centrum Ofert Pracy s.c. , ul. Mickiewicza 4, 39 – 400 Tarnobrzeg,
2. a/a Delegatury w Krakowie.